

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ

освітньої програми “Образотворче мистецтво та графічний дизайн” спеціальності 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація Освітній ступінь - магістр Факультету педагогіки і психології

1. **Координатор ECTS від факультету** – Шапошнікова Ірина Миколаївна, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та методики початкового навчання, заступник директора Інституту педагогіки і психології з навчально-методичної роботи.

Контактна інформація: адреса: м.Київ, вул. Тургенєвська, 8/14, оф. 10-4. Тел./факс: (044) 486-45-39, e-mail: ipp@npu.edu.ua

Керівник програми – Шевнюк Олена Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри образотворчого мистецтва.

Контактна інформація: адреса: м.Київ, вул. Тургенєвська, 8/14, оф. 10-12. Тел./факс: (044) 486-41-40, e-mail: komnpu@i.ua

2. **Кваліфікація** – магістр образотворчого мистецтва, художник, дизайнер графічних робіт, викладач образотворчого мистецтва вищого освітнього закладу, вчитель образотворчого мистецтва загальноосвітнього закладу, викладач початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів, методист позашкільного художнього закладу, керівник студії художньої творчості.

3. **Термін навчання** на денній формі – 1 рік і 4 місяці на базі ОС бакалавр.

4. **Кількість кредитів** – 90

5. **Рівень кваліфікації** – НРК – 7 рівень, FQ-ЕНЕА-2 цикл, QF-LLL- 7 рівень

6. **Галузь навчання** – 02 Культура і мистецтво

7. **Стислий опис умов для навчання на факультеті.** Спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація забезпечена всіма спеціалізованими майстернями-лабораторіями: клас рисунка, клас живопису, кабінет історії мистецтв, клас декоративного мистецтва, клас композиції, кабінет пластичної анатомії, майстерня скульптури та художньої кераміки, клас комп'ютерної графіки та зал для комп'ютерного тестування. Наявні також спеціалізовані класи, обладнані для проведення практичних занять з психології мистецтва, педагогіки і психології вищої школи, сучасних інформаційних технологій, методики навчання образотворчого мистецтва. У трьох комп'ютерних класах встановлено програмне забезпечення для викладання фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін: офісні пакети (текстовий та табличний), програми з графічного дизайну Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, підключено Інтернет.

8. **Вимоги до зарахування на навчання.** Вступне фахове випробування з дисципліни «Образотворче мистецтво» на базі освітнього ступеня «Бакалавр», «Спеціаліст» проводиться у формі творчого конкурсного випробування, яке передбачає виконання складного натюрморту з предметів побуту в техніці гуаш (темпера) на форматі паперу 60x40 см (А-2). Термін проведення вступного випробування - 6 академічних годин.

У ході творчого конкурсу абітурієнти мають продемонструвати належний рівень володіння всім комплексом образотворчих умінь: перспективна побудова простору, виявлення об'ємності та положення кількох предметів у просторі, виконання поетапного зображення лінійного конструктивного рисунка натюрморту, виявлення м'яких і контрастних тональних співвідношень, володіння технологією роботи на папері фарбами, що застосовують у кольоровому зображенні, виявлення зорового центру композиції

натюрморту, komponування натюрморту в форматі, виявлення основних колірних акцентів, ескізування і послідовне створення натюрморту від загальних окреслень головного і складових елементів композиції до лінійного, тонального і колірного завершення з виявленням цілісності форми та змісту, використання графічних та живописних художньо-виразних засобів композиції, виявлення статичної або динамічної композиційної рішення натюрморту, виконання роботи послідовно, від загального до часткового, завершення роботи проробкою деталей та узагальненням, доводячи до цілісності та художньої виразності, виявлення повноти об'ємно-просторового сприймання світу, здатність аналізувати і передавати засобами образотворчого мистецтва найтипівіші риси предметів і явищ, форму, фактуру, об'єм, колір, положення в просторі тощо.

Оцінювання рівня знань абітурієнтів проводиться членами предметної комісії відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня якості виконання екзаменаційного завдання абітурієнтом виводиться за результатом обговорення членами комісії особистих оцінок його роботи.

9. Профіль програми. Художня освіта, образотворче мистецтво, графічний дизайн (50:30:20).

Загальна освіта з педагогіки та психології вищої школи, фахова підготовка з образотворчого мистецтва, спеціалізація з графічного дизайну

Професійно-прикладна орієнтація. Програма ґрунтується на сучасних наукових досягненнях вікової фізіології, психології (загальної та практичної), педагогіки, мистецтвознавства, образотворчого мистецтва. Підготовка дозволяє продовжити навчання та наукові дослідження за спеціальностями: професійна освіта (образотворче мистецтво), живопис, скульптура, графіка, декоративно-прикладне мистецтво, графічний дизайн

Програма формує критичне мислення в галузі художньої освіти, креативність у процесі створення самостійного художнього продукту

10. Програмні результати. Випускник:

- здатний до глибокого усвідомлення та критичного осмислення різних аспектів історичних і сучасних явищ образотворчого мистецтва та застосування спеціальних методологій, ґрунтовного аналізу письмових джерел і культурних артефактів при підготовці презентацій, публічних виступів, письмових робіт, творчих проєктів і магістерського дослідження;
- здатний продемонструвати ґрунтовні вміння публічного ділового дискурсу та незалежного професійного обговорення проблем образотворчого мистецтва з використанням актуальної інформації та новітніх комунікаційних технологій;
- здатний до індивідуального та командного планування, організації та проведення художніх виставок, мистецьких проєктів дисциплінарного та міждисциплінарного характеру, а також презентації та публічного їх обговорення як у вузьких професійних, так і широких соціальних контекстах;
- здатний виявляти та автономно вирішувати проблеми професійного характеру на основі їх критичної оцінки та аналізу з використанням різноманітних друкованих, аудіовізуальних і електронних джерел;
- здатний навчати образотворчого мистецтва на рівні вищих навчальних художніх закладів, використовуючи необхідні методики відповідно до існуючих освітніх стандартів та європейських документів в галузі мистецького навчання;
- здатний організовувати освітній процес у галузі професійної художньої освіти відповідно до існуючих умов і потреб суспільства, застосовуючи знання в галузі педагогіки, вікової психології, теорії професійного навчання.

- здатний визначати проблемне поле художньої творчості, виявляти оригінальність, унікальність і креативність в цілеспрямованому процесі створення на високому рівні самостійного художнього продукту;
- здатний застосовувати спеціальні художні знання й уміння в галузі графічних технологій, навички планування та ресурсного забезпечення для реалізації творчих проєктів на індивідуальній і командній основі, а також здатний самостійно та критично оцінювати їх результати, вмотивовано й амбітно прагнучи вплинути на світовий культурний контекст;
- глибоко обізнаний у методах аналізу, систематизації та контекстуалізації інформації та застосовує їх у художніх практиках на основі критичного і незалежного підходу;
- здатний виявляти, аналізувати та критично оцінювати проблемне поле методики навчання образотворчого мистецтва, провести самостійне аргументоване і логічне дослідження проблеми в галузі професійної художньої освіти у вигляді презентацій, виступів, наукових статей, магістерської дисертації на основі аналітичного мислення та навичок академічного письма з використанням необхідних дослідницьких матеріалів і методів, а також обґрунтованим співвіднесенням текстової та практичної частини художнього проєкту.

11. Структурна діаграма програми з кредитами ECTS

№ п/п	Назва дисциплін	Кредити ECTS
	Нормативна частина	30
1	Філософія освіти	3
2	Освітня політика	3
3	Педагогіка вищої школи	3
4	Психологія вищої школи	3
5	Академічний живопис	12
6	Методика навчання образотворчого мистецтва у ВНЗ	6
	Варіативна частина	6
1.	Методологія наукового дослідженн'	3
2.	Актуальні проблеми навчання образотворчого мистецтва у шкільній і позашкільній освіті	3
	Спеціалізація Декоративне мистецтво	18
1	Практикум з декоративного мистецтва	9
2	Академічний рисунок	6
3	Спецкомпозиція	3
	Спеціалізація Графічний дизайн	18
1	Техніки графіки	9
2	Академічний рисунок	6
3	Спецкомпозиція	3
	Вибіркові дисципліни	6
	Герменевтика мистецтва	3
	Прикладні практики	3
	Сучасні візуальні практики	3
	Техніки гравюри	3
	Практика	21
1	Творча/плерер/	3
2	Науково-педагогічна практика в ЗОШ	3
3	Науково-дослідна практика	3

4	Науково-педагогічна практика	3
5	Переддипломна практика	9
	Підготовка магістерської роботи	9

12. **Форма навчання** – денна.

13. **Оцінювання.** Поточний тестовий контроль, усні презентації, письмові та усні іспити, екзаменаційні перегляди творчих робіт, звіти з практики, випусковий комплексний кваліфікаційний іспит, захист магістерського проекту.

14. **Бази практик.** Основними базами виробничих практик, з якими встановлені довготривалі та продуктивні зв'язки, є Міжнародний дитячий центр “Артек”, загальноосвітні школи №272 м.Києва (вул.Луначарського, 4а), №33 м.Києва (вул.Володимирська, 68), №115 (вул.Урицького, 29), ліцей імені В.Молчанова №38 (вул.Гоголівська, 31)

Переддипломна асистентська практика проходить на базі кафедри образотворчого мистецтва НПУ імені М.П.Драгоманова.

15. **Доступ до подальшого навчання.** Докторські програми з образотворчого мистецтва та методики його навчання.

16. **Інформація стосовно освітніх компонентів**

СП01 Академічний живопис. Предметом курсу є технологічні закономірності створення кольорового зображення на площині. Головним завданням навчання магістрів є удосконалення специфічного живописного бачення, пам'яті та мислення, чуття кольору і тону, умінь практичної роботи з різними сучасними художніми матеріалами і форматами. Здатність образної інтерпретації явищ оточуючої дійсності формується в процесі виконання завдань на стилізацію та декоративну трансформацію складних тематичних натюрмортів, настроєвих пейзажних мотивів, натурних постановок в історичному антуражі. Навчання спрямоване на перспективи транспонування освоєних студентами фахових знань і умінь на завдання та специфіку діяльності викладача ВНЗ.

Обов'язковий, 1-2 семестр, 12 кредитів.

Цикл спеціальної підготовки.

Викладач – член Спілки художників України В.М.Труш.

Форма – аудиторна.

Методи – практична творча робота.

Оцінювання – екзаменаційний перегляд творчих робіт.

Мова викладання – українська.

ВВ1.2.02. Академічний рисунок. Предметом курсу є графічне зображення об'єктів і простору на площині технології. Метою курсу визначено вдосконалення вмінь студента створювати графічне зображення предметів і простору на площині. Студенти збагачують досвід композиційного розташування зображення на аркуші паперу, розширюють правила графічного зображення та закони побудови форми з акцентом на використання м'яких матеріалів і великих форматів.

Варіативний, 1-2 семестр, 6 кредитів.

Цикл варіативний.

12 кредитів.

Викладач – доцент О.С.Красноголовець

Форма – аудиторна.

Методи – практична творча робота.

Оцінювання – екзаменаційний перегляд творчих робіт.

Мова викладання – українська.

ВВ1.2.01.Техніки графіки. Практичний курс передбачає послідовне вдосконалення магістрами знань і умінь практичної роботи в галузі графічного мистецтва. Завдання побудовані на поглибленому освоєнні різних видів графічного друку

(високого, глибокого, плоского) та відповідних графічних технікам: ліногравюра, гравюра на дереві (повздовжна і торцева), гравюра на металі (офорт), в основних її різновидах, знайомстві з техніками плоского друку. На основі технічних і художніх можливостей певної графічної техніки розробляється ескіз, намічаються шляхи його реалізації в матеріалі, методика тиражування. На основі індивідуального художнього бачення кожен магістр виконує власну творчу роботу в одній з технік графіки, подаючи її в вигляді виставково оформленого естампу.

Варіативний, 1-2 семестр, 9 кредитів.

Цикл варіативної підготовки.

Викладач – доцент І.М.Кириченко, заслужений діяч культури України

Форма – аудиторна.

Методи – практична творча робота.

Оцінювання – екзаменаційний перегляд творчих робіт.

Мова викладання – українська.

ВВ1.1.03.Спецкомпозиція. Курс має на меті глибоке засвоєння студентами законів взаємозв'язку між елементами художньої форми у мистецтві, між змістом і формою, законів, що обумовлюють створення художнього цілого, без якого не може бути виражено зміст твору. У першій частині програми студенти оволодівають особливостями побудови монументальних творів. Результатом творчої роботи студента над втіленням ідейно-образного задуму має стати фрагмент композиції, виконаний в обраному матеріалі (вітражна або мозаїчна техніка) та картон (кольоровий ескіз) до монументального твору, що точно відтворює задуману композицію у масштабі майбутнього твору. Друга частина програми присвячена творчому пошуку художнього образу та втіленню особистого ідейно-образного задуму в завершений твір мистецтва. При виконанні практичного завдання студент проходить шлях від визначення ідейного змісту твору, особистої інтерпретації художнього образу, до його матеріалізації через художній матеріал і художньо-виражальні засоби, за допомогою композиційних законів і принципів гармонізації форми.

Варіативний, 2 семестр, 3 кредити.

Цикл варіативної підготовки.

Викладач – член Спілки дизайнерів України Л.І.Цебенко.

Форма – аудиторна.

Методи – практична творча робота.

Оцінювання – екзаменаційний перегляд творчих робіт.

Мова викладання – українська.

СП02. Методика навчання образотворчого мистецтва у ВНЗ. Курс передбачає оволодіння теоретико-методичними засадами навчання образотворчого мистецтва у ВНЗ, розкриває специфіку і закономірності методики викладання у вищій школі, допомогти студентам сформуванню індивідуального стилю професійно-педагогічної діяльності. Лекційний курс орієнтує в інноваційних підходах до навчання образотворчого мистецтва в системі вищих навчальних закладів. На лабораторних заняттях студенти набувають знання та вміння з організаційно-методичного забезпечення навчального процесу у ВНЗ.

Обов'язковий, 1 семестр, 6 кредитів.

Цикл спеціальної підготовки.

Лектор – доктор пед.н., проф.Шевнюк О.Л.

Форма – аудиторна.

Методи – лекції, практично-творчі заняття, педагогічне проектування.

Оцінювання – екзаменаційне тестування.

Мова викладання – українська.

СВ02. Актуальні проблеми навчання образотворчого мистецтва у шкільній і позашкільній освіті. Основна мета курсу полягає в підготовці майбутнього художника-педагога до інноваційного організаційно-методичного забезпечення навчання образотворчого мистецтва у загальноосвітніх школах. Завданням дисципліни є оволодіння студентами інноватикою методики навчання образотворчого мистецтва в урочній та позаурочній діяльності. Студенти оволодіють знаннями щодо актуальних методів, прийомів і форм навчання образотворчого мистецтва в загальноосвітніх школах, а також відпрацюють інноваційні технології формування емоційного ставлення дитини до дійсності.

Обов'язковий, 3 семестр, 3 кредити.

Цикл спеціальної підготовки.

Лектор – доцент, канд.пед.н. І.В.Руденко.

Форма – аудиторна.

Методи – лекції, практично-творчі заняття, педагогічне проектування.

Оцінювання – екзаменаційне тестування.

Мова викладання – українська.

ВВ.2.1.10.Герменевтика мистецтва. Основна мета засвоєння курсу - оволодіння закономірностями розуміння мистецтва, його завданнями, продуктивними методами та формами аналізу художніх творів; студент має оволодіти вміннями організувати сприймання творів візуального мистецтва, здійснювати їх аналіз та трансляцію його результатів. Завдання дисципліни - оволодіння студентами системою знань, що забезпечують функціонування герменевтичних технологій у розкритті змісту твору мистецтва, становлення їх досвіду трансляції соціально значущих культурних смислів. Студентам запропонують сучасні медійні засоби репрезентації інтерпретаційного досвіду роботи з візуальним текстом.

Варіативний, 3 семестр, 3 кредити.

Цикл варіативної підготовки.

Лектор – доцент, канд.пед.н. Л.В.Плазовська.

Форма – аудиторна.

Методи – лекції, семінари, практична творча робота.

Оцінювання – залік.

Мова викладання – українська.

ВВ.2.2.2.Сучасні візуальні практики. Предмет курсу: ціннісно-сміслові значення арте-фактів візуального мистецтва у сучасному світі. Мета курсу: введення в систему ціннісно-сміслових настанов сучасного візуального мистецтва, опанування ними як засобами трансляції соціально-значущих культурних смислів, формування досвіду інтерпретативної діяльності студентів, спрямованої на визначення культурно-детермінованих шляхів входження в професійну практику. Інноваційний характер курсу виявляється в його фаховій спрямованості на підготовку викладача образотворчого мистецтва. З цією метою курс доповнено системою практичних занять, орієнтованих на оволодіння технологічними особливостями та стилістичними ознаками історичних стилів образотворчого мистецтва сьогодення. Практичні заняття передбачають виконання авторського парафраза з використанням культурних цитат.

Варіативний, 3 семестр, 3 кредити.

Цикл варіативної підготовки.

Лектор – доцент, канд.пед.н. Л.В.Плазовська.

Форма – аудиторна.

Методи – практична творча робота.

Оцінювання – заліковий перегляд творчих робіт.

Мова викладання – українська.

Прикладні практики. Мета курсу – підготовка студента до організаційно-методичного забезпечення навчання новим художнім технікам, що синтезуються в одному мистецькому творі. Основи теорії з дисципліни необхідні для розуміння та засвоєння сучасної художньої мови, засобів її образної виразності, для розширення художнього кругозору та творчої фантазії майбутніх викладачів. Разом з тим курсом враховуються тенденції розвитку сучасного образотворчого мистецтва, в якому простір стрімко наповнюється творами, які інтегрують у своїй структурі різноманітні техніки.

Варіативний, 3 семестр, 3 кредити.

Цикл варіативної підготовки.

Лектор – доцент О.С.Красноголовець.

Форма – аудиторна.

Методи – практична творча робота.

Оцінювання – заліковий перегляд творчих робіт.

Мова викладання – українська.

Навчально-творча практика (плєнер). Предмет практики: принципи, закономірності та технології створення зображення на відкритому повітрі. Пленерна практика сприяє становленню у студентів специфічного досвіду позааудиторної образотворчої діяльності, розвитку оперативного художньо-образного мислення і бачення, генералізації та інтеграції теоретичних образотворчих знань, удосконаленню технологічних умінь і навичок роботи з формою, об'ємом, простором і колоритом при сонячному освітленні, реалізації міжпредметних зв'язків у навчанні малюнку, живопису, кольорознавств та композиції. В умовах пленеру формуються уявлення про природну основу колориту, закладаються основи колірного розуміння великих форм (поверхня землі та простір неба), відбувається розширення фокусу поля зору, що сприяє переходу до роботи на великому форматі. Короткотривалі та довготривалі етюди складних архітектурних пейзажів, пам'яток історії та культури, портретів людини в пейзажному середовищі розширюють горизонти художньо-творчої практики студентів.

Науково-педагогічна практика. Педагогічна практика як органічна складова єдиної навчально-виховної системи підготовки фахівця з мистецьких дисциплін сприяє закріпленню та збагаченню предметно-професійних знань студентів, актуалізації та розвитку їх художньо-педагогічних здібностей, становленню суб'єктної позиції в освітньому культуротворенні, продуктивному особистісному самовдосконаленню. Прикладна спрямованість педагогічної практики визначає її дослідницький характер, що орієнтує студентів на винайдення оптимальних способів вирішення педагогічних задач як під час самостійного виконання усіх видів професійної та суспільної діяльності вчителя. Вдосконалення фахових компетенцій в ході педагогічної практики покликане сприяти ефективному становленню художньо-педагогічної майстерності майбутніх викладачів образотворчого мистецтва.

Науково-дослідна практика. Мета науково-дослідної практики – забезпечити наукову підготовку магістрів у галузі дослідження методики навчання образотворчого мистецтва. Завдання науково-дослідної практики: оволодіти засобами аналізу й оцінки педагогічних і психологічних явищ, що породжуються умовами навчально-виховного процесу у ВНЗ; оволодіти способами конструювання та моделювання ситуацій пізнавальної і художньо-творчої активності особистості в процесі навчання образотворчого мистецтва; здійснити самовизначення в галузі педагогіки мистецтва в умовах багатоманітності та варіативності технологій і методів навчання образотворчого мистецтва; розвинути та актуалізувати науково-педагогічні здібності та компетенції проектування індивідуальних стратегій майбутньої фахової діяльності та ресурсів її здійснення. результатом науково-дослідної практики є публікації наукової статті магістра у фаховому науковому виданні України

Переддипломна практика. Метою практики є закріплення теоретичних знань і вироблення практичних навичок і вмінь викладацької роботи у вищих навчальних закладах на основі освоєних закономірностей педагогічного процесу у вищій школі, ефективних способів засвоєння знань у ВНЗ, методики організації лекційних, семінарських і практичних занять. Асистентська практика також спрямована на вдосконалення всього комплексу знань, умінь і навичок молодого фахівця, розвитку його здібностей і прагнень до професійного самовдосконалення.

16. Інформація про науково-дослідну роботу магістрів. Наукова робота магістрів кафедри образотворчого мистецтва визначена науковою проблемою “Формування фахової компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва” в рамках загальноуніверситетського наукового напрямку “Зміст, форми, методи та засоби фахової підготовки вчителя”.

Наукова проблематика досліджень магістрів полягає у впровадженні особистісного підходу в систему організації змісту образотворчого навчання та у забезпеченні інформаційної складової методичної системи підготовки вчителя образотворчого мистецтва. Практична спрямованість досліджень магістрів полягає в розробці практичних рекомендацій щодо впровадження методичної системи професійної підготовки вчителя образотворчого мистецтва в педагогічних університетах; на основі практичних результатів досліджень оновлюється методична складова типових навчальних програм для спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, розробляються методичні рекомендації для низки дисциплін образотворчого мистецтва.

Результати наукової роботи магістрів апробуються у виступах на Міжнародних науково-практичних конференціях, студентській науковій конференції Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова, спільних семінарах кафедри з лабораторією естетичного виховання Інституту проблем виховання АПН України, у виступах перед вчителями образотворчого мистецтва Скандинавської гімназії м.Києва та ЗОШ №115 в рамках спільного семінару викладачів кафедри і вчителів загальноосвітніх шкіл міста Києва. Результати наукової роботи магістрів друкуються у збірнику наукових статей Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Дипломні проекти магістрів презентовано на сайті Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова для обговорення викладачами і студентами кафедр та Всеукраїнських виставках творчих робіт студентів.

17. Підсумкова атестація. Державна атестація магістрів здійснюється шляхом проведення кваліфікаційного екзамену з фахових дисциплін та захисту магістерського проекту з образотворчого мистецтва.

Кваліфікаційний екзамен з фахових дисциплін поєднує моніторинг сформованості психолого-педагогічних і художньо-творчих знань та умінь здатності до фахової діяльності викладача образотворчого мистецтва у ВНЗ.

На захист кваліфікаційної роботи подається художньо-творча робота за темами програми образотворчого мистецтва для ВНЗ з наочними розробками та показом послідовності виконання – від простого до більш складного, загального до часткового, та обґрунтуванням основних проблем і питань змісту в пояснювальній записці. Обов'язковою є зображально-методична розробка, в якій наочно показано послідовність, поетапність виконання образотворчої чи декоративно-прикладної роботи, що орієнтує на професійну діяльність випускника.

Атестація магістра зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація здійснюється державною екзаменаційною комісією після виконання студентами у повному обсязі навчального плану.

18. Працевлаштування можливе на таких посадах: учитель образотворчого мистецтва загальноосвітнього навчального закладу, викладач образотворчого мистецтва

вищого навчального закладу III-IV рівнів акредитації, методист позашкільного закладу, викладач спеціалізованих мистецьких навчальних закладів, керівник студії образотворчого мистецтва, дизайну, прикладної творчості, художник, дизайнер графічних робіт, художник-оформлювач, скульптор, дизайнер графічних робіт, колорист.